

Brev-porto

Handicapidrættens Videnscenter
Havnevej 7
4000 Roskilde
Danmark

Friluftsliv

- for mennesker med funktionsnedsættelse

Målet med denne antologi er at højne, dele og videregive viden og erfaring om inddragelse af friluftsliv i det pædagogiske arbejde med mennesker med funktionsnedsættelse. Det vil vi gøre ved – gennem 16 artikler – at svare på spørgsmålene: Hvorfor friluftsliv? Hvad er det ved friluftsliv, som deltagerne har gavn af og på hvilken måde?

Vi benytter begrebet friluftsliv bredt om aktiviteter i naturen. Det kan være alt fra vandreture, bålaktiviteter, skiløb, kajaksejlads, sanseoplevelser i hængekøjemiljøer, naturvejledning, udeskole, særlige arbejdsopgaver omkring naturpleje og naturformidling, primitivt lejrliv og meget andet. Samtidig er det underforstået, at vi har et særligt fokus på krop og sansning og på de unikke værdier, man kan finde i naturens rum og som med fordel kan benyttes i både rehabilitering, habilitering, specialpædagogik, socialpædagogik og fritid.

Forfatterne til bogen er forskere og praktikere med et indgående kendskab til friluftsliv på hver deres specialiserede områder.

Bogen henvender sig til studerende, terapeuter, lærere, pædagoger, friluftslivsvejledere, forskere, naturvejledere, idrætsuddannede, friluftslivsaktive, spejdere m.fl.

Friluftsliv for mennesker med funktionsnedsættelse er udgivet af Handicapidrættens Videnscenter i Danmark i samarbejde med Valnesfjord Helse-sportssenter i Norge. Udgivelsen er støttet af Friluftsrådet i Danmark.

ISBN: 978-87-90388-18-8

Handicapidrættens
Videnscenter

Havnevej 7 · DK-4000 Roskilde · Telefon 4634 0000 · post@handivid.dk · www.handivid.dk

En antologi om
rehabilitering,
habilitering,
specialpædagogik,
socialpædagogik
og fritid.



Friluftsliv

- for mennesker med funktionsnedsættelse

HANDICAPIDRÆTTENS VIDENS CENTER



1. Indledning: Friluftsliv og Pædagogik

Af Tine Soulié, idrætskonsulent i Handicapidrættens Videnscenter

Dette første kapitel vil belyse friluftsliv i det pædagogiske arbejde med mennesker med funktionsnedsættelse og desuden diskutere spørgsmålet *hvorfor friluftsliv?* (Skrevet på dansk).

2. Naturoplevelse og friluftsliv

Af Annette Bischoff, lektor i friluftslivsflag ved Høgskolen i Telemark

I dette essay giver Annette Bischoff en overordnet beskrivelse af perspektiver på friluftsliv og naturoplevelse. Hvad er friluftsliv? Og hvad er det, friluftsliv kan gøre for den enkelte? (Skrevet på norsk).

3. Friluftsliv for funksjonshemmede – et rehabiliteringstilbud

Af Inger Sjöberg og Tove Lise Jensen, idrætspædagoger ved Valnesfjord Helsesportssenter

Friluftslivskurset på Valnesfjord Helsesportssenter er et rehabiliteringsophold for voksne, hvor deltagerne gennem mange forskellige typer af aktiviteter får prøvet kræfter med ophold i naturen (Skrevet på norsk).

4. Det handler om min livskvalitet

Af Lillian Jørgensen, en bruger med erfaring fra egen krop!

En personlig beretning fra en dansker i Norge. Lillian Jørgensen beretter om, hvad friluftsliv betyder for hende og beskriver, hvordan muligheden for fortsat at være aktiv er fuldstændig afgørende for hendes livsglæde og tro på egne muligheder i et liv med en funktionsnedsættelse (Skrevet på norsk).

5. Tradisjonelt nordisk friluftsliv kan gi gode opplevelser for alle, hvis man er tradisjonen tro!

Af Børð Bakke, lektor i naturfag på UC Syddanmark.

Naturen rummer en række unikke værdier, der kan give vigtige oplevelser for mange forskellige målgrupper - hvis man er tro mod traditionerne og undlader at spolere værdierne med moderne elementer som konkurrence og high tech-udstyr (Skrevet på norsk).

6. Idræt i naturen som et pædagogisk redskab

Af Line Storm, Anders Greve og Michael Landgrebe, lærere på Idrætsefterskolen Ulbølle

På Idrætsefterskolen Ulbølle er man ikke bange for at inddrage moderne teknologi og konkurrence-elementer. På skolens Idrætscross-hold udfordres elevernes kognitive, sociale, emotionelle og motoriske kompetencer (Skrevet på dansk).

7. Friluftsliv som sosialt læringslandskap for ungdom med adfærdsvansker

Af Randi M. Sølvik, ph.d. stipendiat ved Institutt for Spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo.

Friluftsliv kan opfattes som en arena, der åbner for social deltagelse og samvær, hvilket igen åbner for social læring – særligt for unge med adfærdsvansker. Randi M. Sølvik redegør i denne artikel for fordelene ved brug af friluftsliv for unge (Skrevet på norsk).

8. Det giver mening at være i naturen

Af Ulla Westendorp og Linda Urup Nielsen, ergoterapeuter ved Videnshus Dybkær.

I denne artikel fortæller Ulla og Linda, hvordan og hvorfor de bruger friluftsliv som metode i den vidtgående specialundervisning og som engagerende trænings- og fritidsinteresse for enkeltintegrerede skoleelever (Skrevet på dansk).

9. Grenseløs tur gjennom Sjunkhatten nasjonalpark

Af Jonny Jakobsen, idrætspædagog ved Valnesfjord Helsesportssenter.

En fortælling fra den norske ødeark, hvor en gruppe børn med fysiske funktionsnedsættelser (bl.a. kørestolsbrugere) og voksne beslutter sig for at krydse vand, bjerge og bakkede sletter – absolut uvejsomt terræn (Skrevet på norsk).

10. Friluftsliv for døvblindføde

Joseph Gibson, friluftskoordinator for Sense i Skotland.

Mennesker, der er født uden syns- og høresansen står over for mange begrænsninger i hverdagen. Hvilke kvaliteter rummer friluftsliv for denne målgruppe, og hvordan kan man tilrettelægge friluftslivs-aktiviteter, så de giver mening for de døvblindføde? (Oversat til dansk).

11. Naturvejledning for brugere af psykiatrien: Tør du kysse skrubtudsen?

Af Benny Jensen, naturvejleder ved Psykiatrisk Informationscenter i Region Syddanmark

Hvorfor er det gavnligt for lige præcis sindslidende at lede efter flækøkser fra stenalderen og lave mad over bål ude i naturen? Hvad gør det ved mennesker at fortælle historier rundt om et bål eller sætte sig i en kajak (Skrevet på dansk).

12. Udeholdet Gimle

Af Tine Soulié og Bo Therkildsen, hhv. idrætskonsulent og journalist på Handicapidrættens Videnscenter

På aktivitetssentret Gimle i Bjerringbro tager en lille gruppe brugere med ud i skoven fire dage om ugen. Deltagerne er voksne med udviklingshæmning og personlighedsforstyrrelse. Nogle har et udviklingstrin svarende til et barn på et halvt til et år (Skrevet på dansk).

13. Arbejdsliv i naturen

Af Mads Madsen, stifter og leder af Amager Skovhjælpere

Amager Skovhjælpere løser forskellige opgaver i naturen, og de ansatte er både mennesker i beskyttet beskæftigelse, aktivering og arbejdsprøvning. Hvilke kvaliteter rummer det at arbejde i naturen for denne målgruppe og for mennesker i al almindelighed? (Skrevet på dansk).

14. Friluftsliv og samtale i Arbeitsrettet Rehabilitering

Af Rolf Asplund, Kjetil Tennebø og Anders Bergkvist, hhv. psykolog og idrætspædagoger ved Valnesfjord Helsesportssenter

Denne artikel giver et billede på, hvordan naturen kan bruges som samtalerum, og hvordan friluftsliv kan være en øjenåbner for mennesker med funktionsnedsættelse, der vil tilbage på arbejdsmarkedet (Skrevet på norsk).

15. Naturvern og friluftsliv for funksjonshemmede

Af Asbjørn Hagen, cand.scient. i biologi, projektansat på Valnesfjord Helsesportssenter

Sjunkhatten nasjonalpark er den første nationalpark i Norge, der skal være tilgængeligt for alle. Asbjørn Hagen beskriver i denne artikel de muligheder og udfordringer, der har været i forhold til at gøre den plan til virkelighed. For er det muligt at tage hensyn både til at værne om naturen og til krav om tilgængelighed? (Skrevet på norsk).

16. Naturopplevelser for alle ved hjælp af standardiserede løsninger?

Af Karen Kjeldsberg Pihl Gunleiksrud, landskabsarkitekt.

Naturopplevelse over for tilgængelighed bliver udfoldet i denne artikel, hvor Karen Kjeldsberg Pihl Gunleiksrud reflekterer over og beskriver, hvad der skal til for at naturen kan bruges af alle. Hun udfolder blandt andet begrebet *universel udformning*. (Skrevet på norsk).

BESTILLINGSKUPON

Ønsker du at købe **Friluftsliv for mennesker med funktionsnedsættelse**, kan du klippe denne kupon ud og sende den som et postkort. Adressen står på bagsiden, så du skal blot udfylde bestillingskuponen, frankere og poste.
Eller du kan bestille bogen på www.handivid.dk

Prisen for antologien er 200 Dkk. plus forsendelse. Regning og girokort sendes med i pakken. Betaling fra udlandet sker genem bankoverførsel.
Har du spørgsmål, er du meget velkommen til at kontakte Handicapidrættens Videnscenter på telefon **46 34 00 00** eller på **post@handivid.dk**

Ja tak, jeg vil gerne bestille _____ stk. "Friluftsliv for mennesker med funktionsnedsættelse"

Adresse: _____

Postnummer _____

Land _____

EAN-nr.: _____

By _____